

A woman with dark hair, wearing a white long-sleeved button-down shirt, a grey textured knee-length skirt, and black over-the-knee boots, is smiling and posing against a solid red background. Her arms are outstretched, and she is looking towards the camera.

‘Vroeger praatte
ik met patiënten,
nu met cliënten’

En
verder

‘Ik maak me zorgen over artsen en andere hulpverleners: zijn die wel genoeg op de hoogte van de juridische mogelijkheden voor oudere mensen?’

Joyce Bouwsma studeerde geneeskunde voordat zij kandidaat-notaris werd. Geneeskunde en het notariaat hebben raakvlakken. Bouwsma ziet daar kansen om de positie van met name de ouder wordende cliënt te versterken.

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Truus van Gog

Ik ben begonnen met rechten, omdat ik werd uitgeloot voor geneeskunde. Dat vond ik leuker dan ik had verwacht. Maar toen ik het jaar erop werd ingeloot, ben ik geneeskunde gaan doen. Dat was mijn eerste keus. Tijdens een vakantie in Afrika voelde ik mij meteen thuis. Ik zag hoeveel er te doen was en vatte het plan op om daar na mijn studie te gaan werken, bijvoorbeeld als tropenarts. Ik heb vier maanden coschappen gelopen in verschillende Afrikaanse landen. Steeds in kleine ziekenhuizen waar de middelen schaars waren. Ik heb er veel geleerd, maar ik heb ook frustrerende zaken meegemaakt. Dan was er bijvoorbeeld een gloednieuwe ambulance, maar geen benzine. Of vrieskisten om medicijnen in te bewaren, maar geen stroom. Hulp verlenen is niet gemakkelijk. Uiteindelijk zag ik mijn toekomst niet in Afrika.’

KEUZES

‘Na mijn terugkeer in Nederland ben ik bij KWF Kankerbestrijding gaan werken. Daar gaf ik voorlichting en begeleidde ik patiënten. Ik voerde intensieve gesprekken, niet alleen met patiënten, maar ook met familieleden. Want veel soorten kanker kunnen erfelijk zijn. Later kreeg ik de kans genetisch consulent te worden bij het Universitair Medisch Centrum Utrecht, waar ik hele families begeleidde. Bij een erfelijke vorm van kanker moeten mensen allerlei keuzes maken: laat je preventief organen verwijderen, of niet? Hoe vertel je het je kinderen? Willen familieleden weten of ze drager zijn, of liever niet? Keuzes met grote impact. Prachtig werk.’

GEZIN

‘Inmiddels had ik mijn eerste kind en dat vond ik heerlijk. Mijn man en ik hebben nu vijf kinderen. Als mensen dat horen,

denken ze vaak dat wij een samengesteld gezin vormen of een streng gelovige achtergrond hebben. Dat is beide niet het geval. Wij wilden gewoon graag een groot gezin. Daar hebben we bewust voor gekozen en we zijn er dolgelukkig mee. Het gevolg was wel dat ik mijn baan heb opgezegd. Twee drukke voltijdsbanen en een groot gezin, dat gaat niet. Toen ik zag dat de Radboud Universiteit een deeltijdopleiding notarieel recht aanbood, was ik direct enthousiast. Rechten vond ik interessant, wist ik uit mijn eerste studiejaar. Ik zag raakvlakken tussen het werk van de notaris en het werk dat ik met patiënten had gedaan: je begeleidt mensen, voert gesprekken, inventariseert problemen en helpt een passende oplossing te vinden. Ik vond het heerlijk om thuis met de kinderen te zijn, maar wilde graag meer. Ik zorgde dat er om half zes eten was. Dan kwam mijn man thuis en snelde ik naar de faculteit, waar ik van zes tot tien colleges en werkgroepen volgde. Het weekend studeerde ik. De studie paste perfect bij het gezinsleven. Nog steeds geniet ik van de combinatie. Laatst reed ik na het maken van akten van kantoor naar een schoolkamp in de bossen. Hakken uit, wandelschoenen aan. Ik geniet van die tegenstellingen.’

LEVENSTESTAMENT

‘Mijn scriptie ging over de invloed van dementie op de wilsbekwaamheid. Twee jaar geleden startte ik als kandidaat-notaris bij Mostart & Timmermans Notarissen in Beek. Ik vond het direct geweldig. Ik doe veel levenstestamenten. Als het gaat om mogelijke wilsonbekwaamheid, denk ik dat notarissen inmiddels goed in staat zijn in te schatten wanneer meerdere gesprekken nodig zijn, en wanneer een arts moet worden ingeschakeld. Notarissen nemen dat heel serieus. Binnen de KNB is er ook veel

aandacht aan besteed. Ik maak me meer zorgen over artsen en andere hulpverleners in de zorg: zijn die wel genoeg op de hoogte van de juridische mogelijkheden voor oudere mensen? Als ik met artsen spreek over het levenstestament, hoor ik vaak: “Wat fantastisch, kan dat?” Het is weinig bekend. Bewind, dat kent men wel in de medische wereld. Maar dat is een juridische procedure waarbij de rechter een bewindvoerder aanwijst. Het is zoveel prettiger voor mensen om zelf regie te houden, naar de eigen notaris te gaan en de wensen vast te leggen. In een levenstestament kun je niet alleen je zaken regelen op vermogensrechtelijk vlak, maar ook een medische volmacht geven. Ik stel regelmatig euthanasieverklaringen op voor cliënten, waarbij zij de criteria aangeven. Oudere mensen zijn kwetsbaar. Ze zijn vaak bang voor wat er komen gaat. Dat zie je als notaris en dat zie je als arts. In het ziekenhuis heb ik weinig gesneden en geprikt, maar vooral gepraat. Net als ik nu in het notariaat doe. Mijn achtergrond maakt het voor mij gemakkelijker over medische zaken te praten met cliënten en met artsen.’

INFORMATIE

‘Als iemand van een arts de diagnose dementie krijgt, wordt hij of zij naar huis gestuurd met een stapel folders. Wat mij betreft komt daar ook een folder over levenstestamenten bij. Ik zit in een gemeentelijke werkgroep tegen financieel misbruik van ouderen en wil mij, als ik de beroepsopleiding heb afgerond, nog meer op dat snijvlak tussen het juridische en het medische begeven. Met goede informatie kan de levenskwaliteit van ouderen hoger worden. Ja, daar zie ik voor mijzelf een rol weggelegd.’ ■